

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

พระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๐๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๖
เป็นปีที่ ๑๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๕๖

(๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๗

(๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๗

(๔) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๕

(๕) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๕๕

(๖) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๑

(๗) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

---

(๘) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๙) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๐๔ และ

(๑๐) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๔ ให้มีกระทรวงและทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะ
เป็นกระทรวงดังต่อไปนี้ มีอำนาจและหน้าที่บริหารราชการ-
แผ่นดินตามกฎหมาย

- (๑) สำนักนายกรัฐมนตรี
- (๒) กระทรวงกลาโหม
- (๓) กระทรวงการคลัง
- (๔) กระทรวงการต่างประเทศ
- (๕) กระทรวงเกษตร
- (๖) กระทรวงคมนาคม
- (๗) กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
- (๘) กระทรวงมหาดไทย
- (๙) กระทรวงยุติธรรม
- (๑๐) กระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๔๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

- (๑๑) กระทรวงเศรษฐกิจ
- (๑๒) กระทรวงสาธารณสุข
- (๑๓) กระทรวงอุตสาหกรรม

หมวด ๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕ สำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี กิจการเกี่ยวกับการทำงบประมาณแผ่นดินและราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือราชการอื่นๆ ซึ่งมีได้อยู่ภายในอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๖ ราชการสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

หมวด ๒

กระทรวงกลาโหม

มาตรา ๗ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร

มาตรา ๘ ราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย
ข้อบังคับและระเบียบแบบแผน

หมวด ๓

กระทรวงการคลัง

มาตรา ๙ กระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับ
การเงินแผ่นดิน ภาษีอากร การรัษฎากร หรือกิจการเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน นอกจากสาธารณ-
สมบัติของแผ่นดิน กิจการอันกฎหมายบัญญัติให้เป็นการผูกขาด
ของรัฐ กิจการหารายได้ซึ่งรัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียว
ตามกฎหมาย และไม่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของกระทรวง
ทบวง กรมอื่น และกิจการซึ่งจะเป็นสัญญาผูกพันต่อเมื่อ
รัฐบาลได้ให้อำนาจหรือให้สัตยาบัน

มาตรา ๑๐ ราชการกระทรวงการคลัง แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- (๔) กรมธนารักษ์
- (๕) กรมบัญชีกลาง

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

- (๖) กรมศุลกากร
- (๗) กรมสรรพสามิต
- (๘) กรมสรรพากร

ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม

หมวด ๔

กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๑๑ กระทรวงการต่างประเทศมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ

มาตรา ๑๒ ราชการกระทรวงการต่างประเทศ แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการเมือง
- (๔) กรมพิธีการทูต
- (๕) กรมเศรษฐกิจ
- (๖) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (๗) กรมสารนิเทศ
- (๘) กรมองค์การระหว่างประเทศ

หมวด ๕

กระทรวงเกษตร

มาตรา ๑๓ กระทรวงเกษตรมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการจัด ควบคุมและส่งเสริมเกษตรกรรม

มาตรา ๑๔ ราชการกระทรวงเกษตร แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมกสิกรรม
- (๔) กรมการข้าว
- (๕) กรมประมง
- (๖) กรมปศุสัตว์
- (๗) กรมป่าไม้

หมวด ๖

กระทรวงคมนาคม

มาตรา ๑๕ กระทรวงคมนาคมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการคมนาคม

มาตรา ๑๖ ราชการกระทรวงคมนาคม แยกเป็น

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการขนส่ง
- (๔) กรมเจ้าท่า
- (๕) กรมไปรษณีย์โทรเลข

หมวด ๗

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

มาตรา ๑๔ ราชการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานวิชาการและวางแผน
- (๔) สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ
- (๕) กรมชลประทาน
- (๖) กรมทรัพยากรธรณี
- (๗) กรมทางหลวง

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

- (๘) กรมพัฒนาที่ดิน
- (๙) กรมวิเทศสหการ
- (๑๐) กรมสหกรณ์ที่ดิน
- (๑๑) กรมสหกรณ์พาณิชย์และชนกิจ
- (๑๒) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (๑๓) การพลังงานแห่งชาติ

ให้สำนักงานวิชาการและวางแผน สำนักงานพลังงาน-
ปรมาณูเพื่อสันติ และการพลังงานแห่งชาติ เป็นทบวงการเมือง
มีฐานะเป็นกรม

หมวด ๘

กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๕ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ป้องกันสาธารณภัย และรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

มาตรา ๒๐ ราชการกระทรวงมหาดไทย แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการปกครอง
- (๔) กรมการพัฒนาชุมชน
- (๕) กรมตำรวจ
- (๖) กรมที่ดิน
- (๗) กรมประชาสัมพันธ์
- (๘) กรมโยธาเทศบาล
- (๙) กรมราชทัณฑ์
- (๑๐) กรมอัยการ
- (๑๑) สำนักผังเมือง

ให้สำนักผังเมืองเป็นทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม

หมวด ๕

กระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๒๑ กระทรวงยุติธรรมมีอำนาจและหน้าที่ธุรการ
เกี่ยวกับศาลยุติธรรม

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

มาตรา ๒๒ ราชการกระทรวงยุติธรรม แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

หมวด ๑๐

กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๒๓ กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจและหน้าที่
เกี่ยวกับการศึกษาอบรม การศาสนา และการวัฒนธรรม

มาตรา ๒๔ ราชการกระทรวงศึกษาธิการ แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการฝึกหัดครู
- (๔) กรมการศาสนา
- (๕) กรมพลศึกษา
- (๖) กรมวิชาการ
- (๗) กรมวิสามัญศึกษา
- (๘) กรมศิลปากร
- (๙) กรมสามัญศึกษา
- (๑๐) กรมอาชีวศึกษา

หมวด ๑๑

กระทรวงเศรษฐกิจ

มาตรา ๒๕ กระทรวงเศรษฐกิจมีอำนาจและหน้าที่
เกี่ยวกับการเศรษฐกิจ การพาณิชย์ รวมตลอดทั้งการชื้อขาย
แลกเปลี่ยน ขนส่งสินค้า ควบคุมและส่งเสริมการค้า

มาตรา ๒๖ ราชการกระทรวงเศรษฐกิจ แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการค้าต่างประเทศ
- (๔) กรมการค้าภายใน
- (๕) กรมการสนเทศ
- (๖) กรมทะเบียนการค้า
- (๗) กรมเศรษฐกิจสัมพันธ์

หมวด ๑๒

กระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๒๗ กระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจและหน้าที่
เกี่ยวกับการสาธารณสุขและควบคุมการกาชาด

มาตรา ๒๘ ราชการกระทรวงสาธารณสุข แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการแพทย์
- (๔) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- (๕) กรมอนามัย

หมวด ๑๓

กระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรา ๒๘ กระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจและหน้าที่
เกี่ยวกับการจัด ควบคุมและส่งเสริมอุตสาหกรรม

มาตรา ๓๐ ราชการกระทรวงอุตสาหกรรม แยกเป็น

- (๑) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- (๔) กรมวิทยาศาสตร์
- (๕) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

หมวด ๑๔

ทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม

มาตรา ๓๑ ให้มีทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม ดังต่อไปนี้

- (๑) ราชบัณฑิตยสถาน
- (๒) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- (๓) สำนักพระราชวัง
- (๔) สำนักราชเลขาธิการ

มาตรา ๓๒ ให้ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และให้อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๓๓ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎร และให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๓๔ ให้สำนักพระราชวังมีอำนาจและหน้าที่จัดการพระราชวัง ตลอดจนการดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของพระมหากษัตริย์ และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๕๐ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖

มาตรา ๓๕ ให้สำนักราชเลขาธิการมีอำนาจและหน้าที่
เกี่ยวกับการเลขานุการในพระองค์พระมหากษัตริย์ และให้อยู่
ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ศ. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่
รัฐบาลมีความปรารถนาที่จะพัฒนากิจการของชาติให้มีสมรรถภาพยิ่งขึ้น
และโดยที่เห็นว่า การรวบรวมงานอันเป็นพื้นฐานในทางเศรษฐกิจของชาติ
มาปฏิบัติจัดทำในกระทรวงเดียวกัน ย่อมเป็นความสำคัญและจำเป็น
จึงสมควรจัดให้มีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติขึ้น เพื่อความประสงค์
เช่นว่านั้น และปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยกระทรวง ทบวง กรม เสียใหม่